

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Krakowie

LKR.410.004.08.2017
P/17/076

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/17/076 – Zabezpieczenie i udostępnianie zabytków architektury drewnianej oraz ich wykorzystanie w promocji regionu ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontroler	Paweł Lipowski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/87/2017 z 10 maja 2017 r. (dowód: akta kontroli str. 1)
Jednostka kontrolowana	Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Marcina, Poręba Dzierżna 1, 32-340 Wolbrom (<i>Parafia</i>)
Kierownik jednostki kontrolowanej	ks. Dariusz Drzewiecki, Administrator Parafii od 1 lipca 2017 r. ² (dowód: akta kontroli str. 2, 43)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna³

Stan zabytkowego drewnianego Kościoła pw. Św. Marcina w Porębie Dzierżnej (*Kościół*) pozwalał na wykorzystywanie tego obiektu na cele liturgiczne oraz udostępnienie go osobom zwiedzającym (także z niepełnosprawnością ruchową), niemniej jednak zabytek ten nie był zwiedzany przez turystów.

Budynek Kościoła posiadał zabezpieczenia w zakresie ochrony przeciwpożarowej. Zadbano też o wyposażenie Kościoła w zabezpieczenia zapobiegające dewastacji oraz kradzieży cennych obiektów.

Parafia podejmowała skuteczne działania zmierzające do pozyskania środków finansowych na odnowę i konserwację Kościoła. Dotacje otrzymane od Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w latach 2014-2016 wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem na: konserwację techniczną i estetyczną obrazu św. Marcina w ołtarzu głównym, konserwację techniczną i estetyczno-plastyczną ołtarza głównego (etap I i II). Na realizację tych zadań wydatkowano łącznie 133,5 tys. zł, w tym 132 tys. zł stanowiły środki dotacji, a 1,5 tys. zł pochodziło ze środków własnych Parafii. Ponadto w 2016 r. ze środków własnych Parafii wyczyszczono i zaimpregnowano pokrycie dachowe wykonane z gontu drewnianego za kwotę 15 tys. zł.

Kościół znajdował się na Szlaku Architektury Drewnianej w Małopolsce. Obiekt nie był udostępniony do zwiedzania, ale – jak wyjaśnił Proboszcz – turyści nie wykazywali zainteresowania tym zabytkiem. Zauważyć jednak należy, że w otoczeniu Kościoła brak było stosownej informacji o możliwości jego zwiedzania. Ze względu na szczególną wartość Kościoła jako zabytku – zdaniem NIK – należy rozważyć podjęcie przez Parafię działań związanych z możliwie szerokim udostępnieniem Kościoła turystom, także w ramach współpracy z organami administracji publicznej. Udostępnienie Kościoła do zwiedzania oraz zamieszczenie w jego otoczeniu pisemnych informacji w tym zakresie, wpłynęłoby korzystnie na jego promocję, nie tylko jako obiektu kultu sakralnego, ale również cennego zabytku architektury drewnianej.

¹ Okres objęty kontrolą obejmował lata 2014-2016. Badania bezpośrednie mogły również dotyczyć działań wcześniejszych lub późniejszych, jeżeli ich skutki miały wpływ na realizację zadań w kontrolowanym zakresie.

² Do 30 czerwca 2017 r. funkcję Proboszcza Parafii (od lipca 2015 r. do lipca 2016 r. Administratora Parafii) pełnił ks. Andrzej Kowaliński (*Proboszcz*).

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie. W niniejszym wystąpieniu zastosowano ocenę opisową.

Zastrzeżenia NIK budził brak realizacji przez Proboszcza obowiązków określonych przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane⁴, w zakresie okresowych kontroli budynku Kościoła przeprowadzanych w trybie art. 62 ust. 1 cytowanej ustawy.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Stan obiektu oraz warunki jego użytkowania i udostępniania turystom

Opis stanu
faktycznego

Kościół pw. Św. Marcina w Porębie Dzierżnej (*Kościół*) znajdujący się na terenie Parafii, został wpisany do rejestru zabytków prowadzonego przez Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Krakowie decyzją z dnia 18 marca 1963 r., jako obiekt murowano-drewniany⁵.

(dowód: akta kontroli str. 3-4, 44-45)

Na drodze dojazdowej do Kościoła od strony Wolbromia zamieszczono tablicę kierunkową „Kościół Poręba Dzierżna” (drogowskaz do zabytku jako dobra kultury). Taki sam znak znajdował się na terenie wsi Poręba Dzierżna.

Przy zabytku znajdowała się tablica informująca, że Kościół ten znajduje się na Szlaku Architektury Drewnianej.

Dostęp do Kościoła dla osób z niepełnosprawnością ruchową zapewniony był od strony plebanii (droga dojazdowa z drogi publicznej i ścieżka z plebanii do Kościoła). Od strony drogi publicznej Kościół (ze względu na schody) nie był dostępny dla osób z niepełnosprawnością ruchową. Administrator Parafii wskazał, że rozpoczęto rozmowy na temat zainstalowania szyn prowadnic wraz z pochwytami na schodach o najmniejszym kącie nachylenia celem umożliwienia takiego dostępu.

Proboszcz wskazał, że nie było potrzeby podejmowania działań związanych z umożliwieniem dostępu do zabytku dla osób z niepełnosprawnością ruchową. Dodał, że *około 30 parafian, którzy nie mogą o własnych siłach przyjść do Kościoła, kapłan w pierwszy piątek miesiąca odwiedzał z posługą duszpasterską. Jeśli chodzi o turystów z niepełnosprawnością ruchową na obecną chwilę jest możliwość dotarcia do zabytku od strony zachodniej. Znajduje się tam otwarta brama i równa droga do zabytku należąca do Parafii.*

Budynek Kościoła był otoczony ogrodzeniem. Zabezpieczenie Kościoła przed uszkodzeniem, zniszczeniem lub kradzieżą jego wyposażenia stanowiły kraty w oknach i w drzwiach oraz kłódki na wszystkich drzwiach⁶. W okresie objętym kontrolą nie zanotowano jakichkolwiek prób dokonania naruszeń przedmiotowych zabezpieczeń. Na terenie Kościoła (wewnątrz jak i na zewnątrz) nie zainstalowano urządzeń monitoringu wizyjnego (budynek plebanii znajdował się w odległości ok. 20 m od budynku Kościoła).

Na szczycie dachu Kościoła zamontowany był piorunochron z linki stalowej, przebiegający wzdłuż całego dachu. We wnętrzu Kościoła znajdowało się pięć gaśnic. W zakrystii i przy wejściu bocznym umieszczono tablice „instrukcja przeciwpożarowa ogólna”. Wewnątrz Kościoła oznaczono kierunki i drogi ewakuacyjne. W pobliżu Kościoła znajdowały się dwa hydranty (za ogrodzeniem w odległości ok. 5 m i ok. 10 m)⁷.

⁴ Dz. U. z 2017 r., poz. 1332; dalej: *Prawo budowlane*.

⁵ Dokonano wpisu Kościoła drewnianego zbudowanego w 1766 r. wraz z częścią murowaną z 1870 r. oraz wolnostojącą dzwonnica drewnianą z 1766 r. Wpis obejmował budynek Kościoła i dzwonnice wraz z otoczeniem w granicach cmentarza przykościelnego oraz zabytkowe wyposażenie Kościoła (malarskie, rzeźby i przemysłu artystycznego), a także drzewostan. W ewidencji zabytków Gminy Wolbrom wpisana (od 2010 r.) była plebania datowana na 1904 r. i znajdująca się po zachodniej stronie Kościoła, na terenie zespołu plebańskiego (złożonego także z zabudowań gospodarczych).

⁶ Na drzwiach bocznych do Kościoła zamontowano kraty, które posiadały po dwie kłódki. Drzwi zabezpieczone były zamkami (zabytkowymi). Na drzwiach głównych do Kościoła zamontowano kratę, posiadającą dwie kłódki oraz – wewnątrz Kościoła: poprzeczną drewnianą belkę. Drzwi posiadały zamek (zabytkowy).

⁷ Według oświadczenia Proboszcza, pierwszy z nich był na bieżąco wykorzystywany do napełniania zbiornika na wodę, natomiast drugi (zawór wodny) nie był dotychczas wykorzystywany.

Proboszcz oświadczył, że stale stosuje zalecony przez Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Krakowie (MWKZ) sposób postępowania polegający na każdorazowym wyłączaniu dopływu prądu do Kościoła po zamknięciu obiektu.

Na Kościele nie były zamieszczone żadne urządzenia techniczne, tablice lub urządzenia reklamowe jak i napisy.

(dowód: akta kontroli str. 9-17, 35-42)

Proboszcz wskazał, że w okresie objętym kontrolą informował MWKZ o stanie Kościoła, zwracając się o udzielenie dotacji celowej na dofinansowanie prac konserwatorskich.

W trakcie oględzin, podobnie jak w okresie objętym kontrolą, nie stwierdzono żadnych aktów wandalizmu (uszkodzeń lub zniszczeń) na obiekcie Kościoła.

(dowód: akta kontroli str. 9-17)

Od 2011 r. dla budynku Kościoła prowadzono książkę obiektu budowlanego.

W okresie objętym kontrolą w Parafii nie przeprowadzano okresowych kontroli obiektu polegających na sprawdzeniu stanu technicznego elementów budynku (kontrola roczna) oraz polegających na sprawdzeniu stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu budowlanego, estetyki obiektu oraz jego otoczenia (kontrola przeprowadzana co najmniej raz na pięć lat), jak również nie było dokumentów dotyczących aktualnych wyników tych kontroli, określonych w art. 62 ust. 1 pkt 1 i 2 Prawa budowlanego.

W 2016 r. przeprowadzono przeglądy instalacji elektrycznej oraz odgromowej. Kościół posiadał instrukcję bezpieczeństwa pożarowego z marca 2012 r. (aktualizowaną w czerwcu 2017 r.).

Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Olkuszu (PINB) przeprowadził na zlecenie NIK⁸, kontrolę zabytkowego Kościoła, w wyniku której stwierdził, że *brak jest podstaw do stwierdzenia ewentualnego zagrożenia bezpieczeństwa użytkowania obiektu*.

PINB wezwał również Administratora Parafii do przedłożenia w dniu 20 października 2017 r. protokołu z okresowej (rocznej i pięcioletniej) kontroli stanu technicznego budynku Kościoła.

(dowód: akta kontroli str. 31-34, 52-53, 103-104, 105, 106-136)

W latach 2014-2016 na terenie Parafii nie były przeprowadzane kontrole przez PINB oraz Państwową Straż Pożarną.

(dowód: akta kontroli, str. 9-11)

W otoczeniu Kościoła nie było żadnych pisemnych informacji dotyczących jego udostępnienia do zwiedzania oraz wskazujących osoby odpowiedzialne za jego udostępnianie oraz oprowadzanie po obiekcie. Poza znakami informacyjnymi (drogowymi i „Szlaku Architektury Drewnianej”) przed Kościołem nie umieszczono żadnej reklamy obiektu.

Proboszcz wskazał, że *nie było zgłaszane żadne zainteresowanie turystów obiektem, w związku z czym do tej pory Kościół można było oglądać przed i po każdej mszy świętej oraz nabożeństwach* (w gablocie przed Kościołem była wywieszona informacja z podanymi godzinami odbywających się każdego dnia obrzędów). Jak dodał, *gdyby było zainteresowanie ze strony turystów, to bym udostępnił Kościół, pokazał i oprowadził osobiście*.

Odnosząc się do potencjalnych przeszkód dla szerszego wykorzystania Kościoła, w tym jego udostępnienia turystom, Proboszcz wyjaśnił, że żadne sytuacje nie stanowiły przeszkody dla takiego wykorzystania, *ponieważ nikt nie oczekiwał tego, ani z instytucji, czy osób prywatnych*.

Administrator Parafii dodał, że informacje o Kościele i Parafii zawarte na stronach internetowych Diecezji Sosnowieckiej i Gminy Wolbrom zostaną zaktualizowane, a także, że *już podjęto pierwsze kroki celem stworzenia internetowej strony Parafii, w której będą umieszczone zdjęcia i historia zabytku, ale także sprawy aktualne dotyczące zabytku*.

⁸ Na podstawie art. 12 pkt 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 2017 r., poz. 524), dalej: *ustawa o NIK*.

Proboszcz wskazał, że nie miał wiedzy, aby Gmina Wolbrom (na terenie, której znajduje się Kościół) lub inne organy administracji publicznej zachęcały potencjalnych turystów do zwiedzenia świątyni. Jak wyjaśnił, Gmina i inne organy nie kontaktowały się z nim w sprawie udostępnienia Kościoła, a w zakresie promocji zabytku oraz jego udostępnienia turystom Parafia nie otrzymała żadnego wsparcia ze strony jakichkolwiek podmiotów. *Informacja o Kościele jako obiekcie architektury drewnianej znajdowała się na stronie internetowej „Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce” natomiast Parafia w Porębie Dzierżnej jest zbyt mała by stać ją było na reklamę płatną.*

(dowód: akta kontroli str. 12-21, 35-42)

Na stronie internetowej Urzędu Gminy Wolbrom⁹ znajdowała się informacja o adresie Kościoła, nr telefonów kontaktowych (stacjonarny i komórkowy), godzinach nabożeństw i czasie pracy kancelarii parafialnej wraz z danymi Proboszcza. Ponadto umieszczono informacje o historii zabytku.

Na terenie Gminy Wolbrom nie było punktu informacji turystycznej. Na stronie internetowej Urzędu Gminy Wolbrom nie zamieszczono odrębnej informacji dla turystów o dostępnych atrakcjach turystycznych, w tym o kontrolowanym zabytku.

(dowód: akta kontroli str. 6-8)

Proboszcz wskazał, że w okresie objętym kontrolą Parafia nie współpracowała z innymi podmiotami (zarówno publicznymi jak i prywatnymi) w celu promowania Kościoła jako zabytku architektury drewnianej. *Natomiast była jedynie współpraca z MWKZ pod kątem pozyskania dofinansowania na renowację ołtarza głównego.* Dodał przy tym, że Kościół był objęty Programem opieki nad zabytkami dla Miasta i Gminy Wolbrom na lata 2015-2018.

Kościół został wpisany na „Szlak Architektury Drewnianej” w 2008 r.

(dowód: akta kontroli str. 9-11, 35-42)

Burmistrz Miasta i Gminy Wolbrom wskazał, że Gmina nie współpracowała z Parafią w zakresie promocji Kościoła oraz jego wykorzystania w celach turystycznych w latach 2014-2016. Wskazał także, że Gmina nie była zaangażowana w promocję Kościoła w ww. okresie.

(dowód: akta kontroli str. 22-24)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że w otoczeniu Kościoła brak było informacji o możliwości i warunkach jego zwiedzania. Jak wyjaśnił Proboszcz, turyści nie wykazywali zainteresowania obiektem. Wprawdzie każdy chętny mógł zgłosić się do Proboszcza, niemniej jednak brak było koniecznych danych kontaktowych. W sytuacji gdy poza nabożeństwami Kościół jest zamknięty, przy braku stosownych informacji, zwiedzenie drewnianego zabytku jest niemożliwe. Zdaniem NIK, udostępnienie Kościoła do zwiedzania oraz zamieszczenie w jego otoczeniu pisemnych informacji dotyczących zasad udostępnienia obiektu do zwiedzania, w tym o sposobie i miejscu kontaktu z osobami udostępniającymi ten obiekt, wpłynęłoby korzystnie na jego promocję, nie tylko jako obiektu kultu sakralnego, ale również cennego zabytku architektury drewnianej.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Nie poddawano budynku Kościoła okresowym kontrolom przeprowadzanym w trybie art. 62 ust. 1 Prawa budowlanego¹⁰.

Zgodnie z art. 62 ust. 1 pkt 1 Prawa budowlanego obiekty budowlane powinny być w czasie ich użytkowania poddawane przez właściciela lub zarządcę kontroli okresowej, co najmniej raz w roku, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego m.in. elementów budynku, budowli i instalacji narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujących podczas użytkowania obiektu. Natomiast stosownie do postanowień art. 62 ust. 1 pkt 2 cytowanej ustawy obiekty budowlane powinny być w czasie ich użytkowania poddawane przez właściciela lub zarządcę kontroli okresowej, co najmniej raz na 5 lat, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego i przydatności do użytkowania

⁹ www.wolbrom.pl (zakładka „Informator”, odnośnik „Kościół”).

¹⁰ Proboszcz Parafii, pełniący funkcję do 30 czerwca 2017 r. nie zajął stanowiska w tym zakresie.

obiekty budowlanego, estetyki obiektu budowlanego oraz jego otoczenia (kontrolą tą powinno być objęte również badanie instalacji elektrycznej i piorunochronnej w zakresie stanu sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń i środków ochrony od porażeń, oporności izolacji przewodów oraz uziemień instalacji i aparatów).

(dowód: akta kontroli str. 31-32, 33-34)

Brak przeglądów stanu technicznego zabytkowego Kościoła (rocznych i pięcioletnich) potwierdziły wyniki kontroli PINB.

(dowód: akta kontroli str. 103-104, 105, 106-136, 137-138, 139)

Zdaniem NIK dbałość o stan obiektu, w tym wykonywanie niezbędnych obowiązkowych okresowych kontroli, jest szczególnie istotna w przypadku zabytkowych budynków. Zabytkowe obiekty sakralne są regularnie udostępniane dla szerszego grona osób. Należy podkreślić, że zabytkowe obiekty – a w tym przypadku XVIII wieczny drewniany Kościół – są bardziej narażone na szkodliwe działanie warunków atmosferycznych, a tym samym bardziej podatne na uszkodzenia i degradację.

2. Odbudowa, utrzymanie i zabezpieczenie zabytku architektury drewnianej

Opis stanu
faktycznego

Program opieki nad zabytkami dla Miasta i Gminy Wolbrom na lata 2015-2018 został przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Wolbromiu w dniu 30 kwietnia 2015 r. (*Program*). W Programie (w części dotyczącej charakterystyki zasobów dziedzictwa i krajobrazu kulturowego Gminy) znajdowała się informacja o Kościele jako zabytku nieruchomym. W części Programu poświęconej zabytkom ruchomym wskazano wyposażenie Kościoła.

Program zawierał m.in. opis uwarunkowań wewnętrznych ochrony dziedzictwa kulturowego (na terenie Gminy Wolbrom), ocenę stanu dziedzictwa kulturowego tej Gminy oraz wskazanie kierunków działań i ich harmonogramu. W Programie nie było zapisów odnoszących się bezpośrednio do Kościoła, w tym do jego wyekspozowania oraz podejmowania działań zwiększających jego atrakcyjność dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspierania inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad Kościołem.

(dowód: akta kontroli str. 22-27)

Odnosząc się do zdiagnozowanych problemów w zakresie odbudowy, utrzymania i zabezpieczenia Kościoła jako zabytku architektury drewnianej, Proboszcz wskazał, że w tym zakresie współpracowano jedynie z MWKZ i wskazano na potrzebę renowacji ambonki, odbudowy dwóch bocznych ołtarzy, wymiany okien, odbudowy chóru, naprawy organów i wykonania ogrodzenia wokół obiektu. Administrator Parafii dodał, że *potrzebne będzie ulepszenie odprowadzenia wody z dachu zwłaszcza od strony wschodniej. Konieczne wydaje się być usunięcie kilku drzew, które stanowią potencjalne zagrożenie dla zabytku. Jednakże koszt ekspertyzy dendrologicznej oraz badania tomografem akustycznym zlecone przez WUOZ (Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków) w Krakowie są bardzo drogie i po prostu Parafii na to nie stać.*

(dowód akta kontroli str. 35-42)

Proboszcz wskazał, że Parafia nie występowała do MWKZ o udostępnienie (nieodpłatne) do wglądu posiadanej dokumentacji Kościoła niezbędnej przy jego zagospodarowaniu na cele użytkowe. Parafia nie występowała o wydanie zaleceń konserwatorskich, określających sposób korzystania z Kościoła, jego zabezpieczenia i wykonania prac konserwatorskich, a także dopuszczalnych zmian, które mogą być wprowadzone w tym zabytku.

Parafia uzyskała pozwolenia MWKZ na prowadzenie prac konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, tj.:

- nr 19/14 z dnia 24 lutego 2014 r. na prowadzenie prac: konserwacja techniczna i estetyczna ołtarza głównego oraz ołtarza bocznego prawego Kościoła, wydane w oparciu o *Program prac konserwatorskich – ołtarz główny w kościele parafialnym pw. Św. Marcina w Porębie Dzierżnej* z 17 lutego 2014 r. oraz *Program prac konserwatorskich – ołtarz boczny prawy w kościele parafialnym pw. Św. Marcina w Porębie Dzierżnej* z 17 lutego 2014 r. Termin ważności pozwolenia wyznaczono na 31 grudnia 2017 r.);

- nr 812/16 z dnia 8 lipca 2016 r. na prowadzenie prac: czyszczenie, impregnacja oraz uzupełnienie ubytków pokrycia dachowego z gontu na Kościele, wydane w oparciu o założenia konserwatorskie przedstawione w dokumentacji: *Propozycja impregnacji, czyszczenia oraz uzupełnienia ubytków pokrycia dachowego wykonanego z gontu drewnianego na kościele pw. Św. Marcina w Porębie Dzierżnej* z 23 czerwca 2016 r. Termin ważności pozwolenia wyznaczono na 31 grudnia 2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 28-30, 46-51)

W okresie objętym kontrolą Parafia zrealizowała następujące zadania:

- w 2014 r. przeprowadzono konserwację techniczną i estetyczną obrazu św. Marcina w ołtarzu głównym na łączną kwotę 11 tys. zł, z czego 10 tys. zł zostało pokryte dotacją MWKZ, a pozostały 1 tys. zł pochodził ze środków własnych Parafii;
- w 2015 r. przeprowadzono konserwację techniczną i estetyczno-plastyczną ołtarza głównego (etap I) na łączną kwotę 72 tys. zł pochodzącymi ze środków dotacji MWKZ;
- w 2016 r. przeprowadzono konserwację techniczną i estetyczno-plastyczną ołtarza głównego (etap II) na łączną kwotę 50,5 tys. zł, z czego 50 tys. zł zostało pokryte dotacją MWKZ, a pozostałe 0,5 tys. zł pochodziło ze środków własnych Parafii;
- w 2016 r. przeprowadzono czyszczenie i impregnację pokrycia dachowego wykonanego z gontu drewnianego za kwotę 15 tys. zł (ze środków własnych Parafii).

W lutym 2017 r. proboszcz Parafii złożył wniosek do MWKZ o udzielenie dotacji celowej na konserwację techniczną i estetyczną ołtarza głównego Kościoła (III etap – zakończenie prac) na kwotę 10,3 tys. zł (planowana łączna wartość prac: 11,6 tys. zł). Wniosek został przyjęty przez MWKZ (przyznana kwota dotacji: 10 tys. zł), a prace mają rozpocząć się w lipcu i zakończyć w październiku 2017 r.¹¹

(dowód: akta kontroli str. 25-26, 27, 57-64, 67-74, 75-81, 82-85, 86-92, 95-97, 99, 100-102)

Proboszcz wskazał, że w okresie objętym kontrolą nie były prowadzone żadne roboty budowlane w otoczeniu Kościoła, polegające na budowie innych (niezabytkowych) obiektów.

Protokoły sprawdzenia (realizacji) zakresu prac konserwatorskich wykonywanych w Kościele w 2014 r. (pierwszy z 2 lipca 2014 r. i końcowy z 7 października 2014 r.), w 2015 r. (pierwszy z 15 października 2015 r. i końcowy z 14 grudnia 2015 r.) oraz w 2016 r. (21 listopada 2016 r.), sporządzone przez przedstawicieli MWKZ, potwierdzały prawidłowe wykonanie prac.

W Parafii MWKZ nie przeprowadzał odrębnych kontroli dotyczących wykorzystania środków dotacji przeznaczonych na odbudowę, utrzymanie i zabezpieczenie Kościoła.

Proboszcz wskazał, że w ciągu ok. dwóch tygodni od momentu zgłoszenia przez Parafię, MWKZ dokonywał odbiorów konserwatorskich robót wykonanych przy Kościele.

(dowód: akta kontroli str. 28-30, 46-51, 54, 55, 56, 65, 66, 93, 94)

W okresie objętym kontrolą poza ww. środkami finansowymi Parafia nie otrzymywała środków na odbudowę, utrzymanie i zabezpieczenie Kościoła ze strony Gminy Wolbrom, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego i Samorządu Województwa Małopolskiego.

Proboszcz wskazał, w latach 2014-2016 nie były składane żadne inne wnioski dotyczące konserwacji ołtarza głównego. Administrator Parafii dodał, że aktualne wydatki na utrzymanie Kościoła wynoszą miesięcznie ok. 200 zł (rachunki za energię elektryczną i środki czystości).

(dowód: akta kontroli str. 28-30, 35-42)

W okresie objętym kontrolą MWKZ nie przeprowadzał w Parafii kontroli w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami w trybie art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami¹².

(dowód: akta kontroli str. 137, 138)

¹¹ Ponadto Proboszcz złożył wniosek (w lutym 2017 r.) do MWKZ o wydanie pozwolenia na usunięcie trzech drzew znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie Kościoła.

¹² Dz.U. z 2014 r., poz. 1446 ze zm.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o zapewnienie realizacji obowiązków zarządzającego w zakresie okresowych kontroli Kościoła przewidzianych Prawem budowlanym.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kraków, dnia 25 lipca 2017 r.

Kontroler

Paweł Lipowski
Specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Krakowie

z up.

Marcin Kopec
Wicedyrektor